

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და
ინფრასტრუქტურის სამინისტროს
საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

ბუნებრივ და სოციალური გარემოს მართვის გეგმა
შიდასახლემწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მესამე პროექტი და
შიდასახლემწიფოებრივი გზების აქტივების მართვის პროექტი

შ02: საჯავახო-ჩოხატაური-ოზურგეთი ქობულეთის გზის პერიოდული
შეკეთება კმ-0.0 -კმ17.0

TNM Limited

საქართველო

2019

ნაწილი I: ზოგადი ინფორმაცია პროექტისა და საპროექტო ტერიტორიის შესახებ

ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები				
ქვეყანა	საქართველო			
პროექტის დასახელება	შ02: საჯავახო-ჩოხატაური-ოზურგეთი ქობულეთის გზის პერიოდული შეკეთება კმ-0.0 -კმ17.0			
პროექტის მასშტაბი და ღონისძიებები	<p>საგზაო ქსელის მიმდინარე მდგომარეობის დეტალური საინჟინრო შეფასების შედეგების საფუძველზე, გეომეტრიული ფუნქციების შესწავლით, საგზაო აღჭურვილობის, არხების, ხიდების, საგზაო მახასიათებლების, გზის საფარის მდგომარეობის მიხედვით და სხვა, განისაზღვრა აღნიშნული გზის მონაკვეთის პერიოდული შეკეთების სამუშაოების ადეკვატურობა.</p> <p>გზის საფარზე განვითარდა ბზარები, ორმოები, ასფალტის ჯდენა და სხვა. გზის მონაკვეთზე მნიშვნელოვნად დაზიანებულია ასფალტის საფარი, რაც გამოწვეულია საგზაო მოძრაობის, კლიმატური და გარემოსდაცვითი პირობების გამო.</p> <p>გზის ამ მონაკვეთზე პერიოდული შეკეთება მოიცავს გზების სტრუქტურულ მთლიანობას შენარჩუნების. აღნიშნულის განსახორციელებლად საჭიროა სპეციალიზირებული აღჭურვილობა და გამოცდილი პერსონალი. საქმიანობა მოიცავს გზის დაზიანებული უბნების იდენტიფიცირებას, პროექტირებას და განხორციელების დაგეგმვას.</p> <p>გზის მონაკვეთზე ზოგადი მახასიათებლებია:</p> <ul style="list-style-type: none"> • გზის სიგრძე: 17 კმ • საგზაო საფარის ტიპი: ასფალტი • სავალი ნაწილის საშუალო სიგანე: 7 მ; • გვერდულების სიგანე: 0.5- 1.0 მ; • არხი: 67 • ხიდი: 2 ხიდი • ზოლის რაოდენობა: 2 ზოლიანი / ორი მიმართულებით 			
ინსტიტუციური ორგანიზება (სახელი და საკონტაქტო ინფორმაცია)	<p>მსოფლიო ბანკი (პროექტის ჯგუფის ხელმძღვანელი) აიმენ ა. ოსმან ალი</p>	<p>პროექტის მენეჯერი გიორგი წერეთელი</p>	<p>ადგილობრივი მოსარგებლე/ან მიმღები სამტრედიის და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტები</p>	
განხორციელების ორგანიზება (სახელი და საკონტაქტო ინფორმაცია)	<p>მსოფლიო ბანკი უსაფრთხოების ზედამხედველობა დარეჯან კაპანაძე გარემოს დაცვა</p> <p>სოფია გეორგიევა სოციალური</p>	<p>ადგილობრივი ზედამხედველი TNM Limited</p>	<p>ადგილობრივი ინსპექცია</p>	<p>კონტრაქტორი (განსასაზღვრია)</p>
ადგილმდებარეობის აღწერა				
ობიექტის სახელი	შ02: საჯავახო-ჩოხატაური-ოზურგეთი ქობულეთის გზის პერიოდული შეკეთება კმ-0.0 -კმ17.0			
ობიექტის ადგილმდებარეობის აღწერა	<p>გზა იწყება სამტრედიის მუნიციპალიტეტში, სოფელ საჯავახოში, თუმცა დანარჩენი ნაწილი, მთლიანად გადის ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტის მთიან რელიეფზე. გზის მონაკვეთი გაივლის შემდეგ სოფლებს: ჭოგნარი, ნოღა, ბურნათი და ზემო ფარცხმა.</p> <p>0.8 კმ-ს ნიშნულიდან მარჯვენა მხარეს განლაგებულია საცხოვრებელი ფართები. საჯავახოს გასასვლელიდან ჭოგნარის მიმართულებით გზის მარჯვენა მხარეს განლაგებულია არაერთი შეჯახების საწინააღმდეგო ბარიერი. 2,8 კილომეტრის ნიშნულთან, ასევე მარჯვენა მხარეს, არის ავტობუსის გაჩერება და საფეხბურთო მოედანი. 5,5 კმ-ის ნიშნულთან განლაგებულია ხიდი მდინარე ხევისწყალზე. ხიდის მარჯვინვ, გზის მარჯვენა მხარეს მალაზია და საცხოვია. დაახლოებით 6,6 კმ-ის ნიშნულთან გზის მარჯვენა მხარის განთავსებულია ლუკოილის ბენზინგასამართი სადგური. ამ წერტილიდან 2 კილომეტრის შემდეგ, არასაცხოვრებელი ტერიტორიაა. დაახლოებით 13,6 კმ-ის ნიშნულთან, სოფელ წიფნარის შესახვევთან, გზის მარჯვენა</p>			

	<p>მხარეს, შემადღებზე გვხვდება სასაფლაო. სოფელ ზემო ფარცხმის პირველ ნაწილში როგორც საცხოვრებელი ფართები, ასევე ბუნებრივი აირის გამტარი მილები განლაგებული არიან გზის მარჯვენა მხარეს. ამავე სოფელში, გზის სავალი ნაწილის სხვადასხვა მონაკვეთების გასწვრივ განლაგებულია ბუნებრივი აირის გამტარი მილები. 2.800 კმ-ზე და 6.0 კმ-ზე განლაგებულია 2 საჯარო სკოლა.</p>				
<p>ვინ არის მიწის მფლობელი?</p>	<p>(ი) სამტრედიის და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტების საკუთრება</p>				
<p>ფიზიკური, ბიოლოგიური, გეოლოგიური, ჰიდროგრაფიული და სოციო-ეკონომიკური გარემოს აღწერა</p>	<p>მდებარეობა: გზის მონაკვეთი მდებარეობს იმერეთის და გურიის რეგიონში. პირველი სექცია მდებარეობს სამტრედიის მუნიციპალიტეტში და გრძელდება ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტში.</p> <p>ჰაერი: საგზაო მოძრაობის დაბალი ინტენსიობისა და ინდუსტრიული ობიექტების არარსებობის გამო, ჰაერის ხარისხის პარამეტრი კარგია.</p> <p>წყალი და ნიადაგი: ოფიციალური მონაცემები დაბინძურების შესახებ არ არსებობს</p> <p>ფლორა: გზის მიმდებარედ მცენარეული საფარს ქმნის რცხილა, წაბლი, მურყანი, აკაცია და ფიჭვი. მცენარეულ საფარზე არსებითი ზეგავლენა მოსალოდნელი არ არის.</p> <p>ფაუნა: პროექტის განხორციელების ზონაში მობინადრე ცხოველთა სახეობებია: დათვი, შველი, წავი და ტურა. პერიოდული შეკეთებისათვის საჭირო საგზაო სამუშაოები ფაუნაზე მინიმალურ ზემოქმედებას მოხდენს.</p> <p>ხმაური: ინდუსტრიული ობიექტების უქონლობისა და საგზაო მოძრაობის დაბალი ინტენსიობის გამო ხმაურის დონე დაბალია. სამშენებლო სამუშაოებს ექნებათ ზომიერი ლიმიტირებული გავლენა მოსახლეობის მხოლოდ იმ ნაწილზე რომლებიც ცხოვრობენ არსებულ სოფლებში (გზის გასწვრივ) და აღნიშნული გავრცელება მხოლოდ პერიოდული შეკეთების ფაზაზე.</p> <p>სოციალური/იძულებით განსახლება: ამ გზის მონაკვეთებს შორის განლაგებული არიან შემდეგი დასახლებები: სოფელი საჯავახო (658 მოსახლე), სოფელი ნოდა (293 მოსახლე), სოფელი ბურნათი (271 მოსახლე), სოფელი ზემო ფარცხმა (720 მოსახლე).</p> <p>პროექტის განხორციელება არ საჭიროებს კერძო მიწის შესყიდვას. არც აქტივებზე და მრავალწლიან ნარგავებზე ზეგავლენა არ არის მოსალოდნელი. შესაბამისად, გზის მონაკვეთის გასწვრივ გზის სამუშაოები გავლენას არ მოახდენს კერძო საკუთრებებზე. სამუშაოები არ მოითხოვს გზის ორივე მხარეს მოყვანილი ფოთლოვანი მრავალწლიანი ნარგავების მოჭრას. ასევე, გზის შეკეთების სამუშაოები არ იქონიებს გავლენას განსახლებაზე და კერძო საკუთრებებზე, აქტივებზე, რაც გულისხმობს იმას, რომ პროექტი არ საჭიროებს განსახლების ღონისძიებებს და მიწის შესყიდვებს ადგილობრივი მოსახლეობისგან.</p>				
<p>მასალების მოპოვების ადგილმდებარეობა და მანძილი, განსაკუთრებით ინერტული მასალების, წყლის, ქვამასალის</p>	<p>ინფორმაცია პროექტის მიმდებარე ტერიტორიაზე მასალების რესურსების შესახებ:</p> <table border="1" data-bbox="395 1294 1289 1435"> <thead> <tr> <th data-bbox="395 1294 794 1328">აღწერა</th> <th data-bbox="794 1294 1289 1328">მდებარეობა</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="395 1328 794 1435">მდინარე ქუარი</td> <td data-bbox="794 1328 1289 1435">სოფ. ნაგომარი მდინარე სუფსაზე (ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი)</td> </tr> </tbody> </table>	აღწერა	მდებარეობა	მდინარე ქუარი	სოფ. ნაგომარი მდინარე სუფსაზე (ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი)
აღწერა	მდებარეობა				
მდინარე ქუარი	სოფ. ნაგომარი მდინარე სუფსაზე (ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი)				
<p>კანონმდებლობა</p>					
<p>საპროექტო ღონისძიებებთან დაკავშირებული ნაციონალური და ადგილობრივი კანონმდებლობა და ნებართვები</p>	<p>შიდასახელმწიფოებრივი გზების აქტივების მართვის პროექტის (SRAMP) განხორციელება მიმდინარეობს მსოფლიო ბანკის უსაფრთხოების პოლიტიკის OP/BP 4.01 – გარემოზე ზემოქმედების შეფასება დებულებების შესაბამისად. აღნიშნული პოლიტიკის პრინციპების მიხედვით, მოცემულ ქვე-პროექტს გარემოზე ზემოქმედების კუთხით მიენიჭა "ბ" კატეგორია. ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის წინამდებარე გეგმა მომზადებულია OP/BP 4.01-ით განსაზღვრული პრინციპების შესაბამისად. საქართველოს კანონმდებლობა გზების რეაბილიტაციის პროექტისთვის არ მოითხოვს მისი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების მომზადებას და დამტკიცებას ან ნებართვის გაცემას.</p> <p>თუმცა, ეროვნული რეგულირების სისტემით:</p> <ul style="list-style-type: none"> • კონტრაქტორი კომპანია უნდა იყოს ლიცენზირებული; • სამშენებლო მასალების შეძენა უნდა მოხდეს ლიცენზირებული მომწოდებლისგან; • თუ კონტრაქტორი საკუთარი კარიერის გახსნას მოინდომებს, უნდა აიღოს შესაბამისი ლიცენზია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტოდან; 				

	<ul style="list-style-type: none"> • თუ კონტრაქტორს სურს გახსნას ალსფალტის ან ცემენტის საკუთარი ქარხანა, მან უნდა მიიღოს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა, რომელშიც მოცემული იქნება დაბინძურების კონცენტრაციის ზედა ზღვარი; • სამშენებლო ნარჩენები უნდა განთავსდეს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანასთან შეთანხმებულ ოფიციალურ ნაგავსაყრელზე ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ოფიციალურად წერილობით შეთანხმებულ წინასწარ შერჩეულ ადგილზე;
<p>საჩივრების განხილვის მექანიზმი</p>	<p>საჩივრების განხილვის მექანიზმი ხელმისაწვდომი იქნება პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეული პირებისათვის, რომელიც მისცემს საშუალებას გასაჩივრებული იყოს ნებისმიერი გადაწყვეტილება, რომელსაც ისინი არ ეთანხმებიან.</p> <p>საჯარო განხილვების დროს და სამუშაოების დაწყებამდე მათთვის დარიგებული ბროშურების მეშვეობით, პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეული პირები ინფორმირებულნი იქნებიან ხელმისაწვდომი საჩივრების განხილვის მექანიზმის თაობაზე. ასევე, შესაბამისი ინფორმაცია იქნება გამოქვეყნებული პროექტის ზემოქმედებების არეალში არსებული ყველა მუნიციპალიტეტის შენობის ვესტიბულში განთავსებულ საინფორმაციო დაფებზე. პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეული პირები სრულად იქნებიან ინფორმირებული თავიანთი უფლებებისა და სიტყვიერი თუ წერილობითი საჩივრების წარდგენის პროცედურების თაობაზე მშენებლობამდე, მშენებლობის და ექსპლუატაციის დროს. საჩივრების პრევენციის მიზნით თითოეული პრეტენზია დროულად და განსაკუთრებული ყურადღებით იქნება განხილული.</p> <p>საჩივრების განხილვის კომისიის საკონტაქტო პირი: ბატონი გოგი ბოლქვაძე - ჩოხატაურის ინფრასტრუქტურის დეპარტამენტის უფროსი მობ: 577 74 99 22</p> <p>საკონტაქტო პირი აგროვებს და არეგისტრირებს საჩივრებს სპეციალურ ჟურნალში. თუ საჩივარი გადაუჭრელია ადგილობრივ დონეზე ის გადაეცემა საავტომობილო გზების დეპარტამენტს შემდგომი რეაგირებისათვის. ნებისმიერი ინფორმაციისთვის ან რჩევისთვის, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარდგენილია შემდეგი საკონტაქტო პირები:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. მარიამ ბეგიაშვილი - სოციალური უსაფრთხოების კონსულტანტი მობ: 577 74 40 88; 555 400 205; ელ-ფოსტა: mbegiashvili2@gmail.com 2. მაია ვაშაკიძე - გარემოს უსაფრთხოების კონსულტანტი მობ: 593 32 30 77; ელ-ფოსტა: maya_vashakidze@yahoo.co.uk <p>საავტომობილო გზების დეპარტამენტი: ალ. ყაზბეგის 12, თბილისი, საქართველო</p> <p>საჩივრების განხილვის კომისია ფორმირებულია საქართველოს რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის უფროსის ბრძანებით, როგორც მუდმივი ფუნქციონალური სტრუქტურა, ყველა დეპარტამენტის თანამშრომლის ჩართვით. ეს მოიცავს ხელმძღვანელობას, სოციალური და გარემოს უსაფრთხოებას, იურიდიულ სამსახურს, საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტს და სხვა შესაბამის სამსახურებს (IA-ს კონკრეტული სტრუქტურის მიხედვით).</p> <p>თუ საქართველოს რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის გადაწყვეტილება ვერ დააკმაყოფილებს პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეულ მომჩივან პირებს, მათ შეუძლიათ განახორციელონ შემდგომი ქმედებები და ნებისმიერი წინააღმდეგობის გარეშე შეიტანონ სარჩელი სასამართლოში (რაიონული სასამართლო).</p>
<p>საჯარო შეხვედრები</p>	
<p>განსაზღვრეთ სად და როდის ჩატარდა საჯარო შეხვედრა</p>	<p>ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის პრინციპების განმსაზღვრელი ჩარჩო დოკუმენტი განთავსდა საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ვებ-გვერდზე და გზის მომხმარებლებთან შეხვედრა ჩატარდა 2015 წლის 14 ივლისს.</p> <p>წინამდებარე დოკუმენტი აიტვირთა საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ვებ-გვერდზე, ხოლო ნაბეჭდი ვერსიები მიეწოდა სამტრედიის და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებს. ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმაზე საჯარო კონსულტაციები ჩატარდა სამტრედიის და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში. ინფორმაცია ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმის განხილვის თარიღის, დროის და ადგილმდებარეობის შესახებ გავრცელდა წინასწარ, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო</p>

	პროექტით დაინტერესებული მხარეების მაღალი დასწრება. საჯარო განხილვის ოქმი დაერთო წინამდებარე დოკუმენტს.
დანართები	
<p>დანართი 1: პროექტის ადგილმდებარეობის რუკა;</p> <p>დანართი 2: საჯარო შეხვედრის ოქმი</p> <p>დანართი 3: შეთანხმება ნარჩენების განთავსების შეთანხმება (წარმოდგენილი იქნება კონტრაქტორის მიერ);</p> <p>დანართი 4: კარიერით სარგებლობის ლიცენზია (საჭიროებისამებრ, წარმოდგენილი იქნება კონტრაქტორის მიერ);</p> <p>დანართი 5: ასფალტის ქარხნის საექსპლოატაციო შეთანხმება (საჭიროებისამებრ, წარმოდგენილი იქნება კონტრაქტორის მიერ);</p>	

ნაწილი III: შემამსუბუქებელი ღონისძიებები

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
0. ზოგადი პირობები	შეტყობინება და მუშათა უსაფრთხოება	<p>(ა) ადგილობრივი მშენებლობის და გარემოს დაცვის ინსპექციის და ადგილობრივი თემის წარმომადგენლები ინფორმირებული უნდა იყვნენ მოსალოდნელი სამუშაოების შესახებ.</p> <p>(ბ) საზოგადოებას ინფორმაცია მიეწოდება სამუშაოების შესახებ მედიის საშუალებით და/ან საჯაროდ ხელმისაწვდომ ობიექტებზე (მათ შორის სამშენებლო მოედანი) სათანადო შეტყობინების გაგზავნის გზით.</p> <p>(გ) გზის მშენებლობისა და რეაბილიტაციისათვის საჭირო ყველა იურიდიული ნებართვა უნდა იქნას მოპოვებული.</p> <p>(დ) მუშათა პირადი უსაფრთხოების აღჭურვა პერსონალური დამცავი საშუალებებით, რომელიც უნდა შეესაბამებოდეს საერთაშორისო სტანდარტებს (ყოველთვის უნდა ატარონ ჩაფხუტები, ნიღბები და უსაფრთხოების სათვალე, დამცავი ფეხსაცმელები).</p> <p>კონტრაქტორი ფორმალურად უნდა იყოს თანახმა, რომ სამუშაოები განხორციელდება უსაფრთხოდ და დისციპლინირებულად, რათა შემცირდეს ზემოქმედება ახლომდებარე მოსახლეობაზე და გარემოზე.</p> <p>(ე) სამშენებლო მოედანზე თვალსაჩინო ადგილებში უნდა განთავსდეს გამაფრთხილებელი და შემახსენებელი ნიშნები გარემოს დაცვის, ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების ქცევის ნორმების შესახებ.</p> <p>(ვ) თვალსაჩინო ადგილას უნდა განთავსდეს საკონტაქტო ინფორმაცია, რათა ადგილობრივი თემის წარმომადგენლებს და პროექტის გავლენის ქვეშ მყოფ ადამიანებს საშუალება ქონდეს კითხვების დასმის და საჩივრის გამოთქმის.</p>
ა. ძირითადი სარეაბილიტაციო და/ან სამშენებლო ღონისძიებები	ჰაერის ხარისხი	<p>(ა) მიწის სამუშაოების და მასალების დატვირთვა-ჩამოტვირთვის დროს უნდა იქნას მიღებული შესაბამისი ზომები, რათა თავიდან იქნას აცილებული ზედმეტი მტვრის წარმოქმნა (როგორც არის, მასალების ჩამოგდება მაღალი სიმაღლიდან დატვირთვა-ჩამოტვირთვის დროს).</p> <p>(ბ) ნაწარმები, ამოღებული მიწა და აგრეგატები უნდა განთავსდეს კონტროლირებად ტერიტორიაზე და პერიოდულად მოირწყას, რათა შემცირდეს მტვრის წარმოშობა.</p> <p>(გ) პნევმატური ბურღვის ან საფარის მტვრევის და გზის საფუძვლების დაშლის სამუშაოების დროს წარმოქმნილი მტვერი უნდა შემცირდეს მორწყვის საშუალებით და/ან ობიექტზე უნდა დამონტაჟდეს მტვრის შემაკავებელი მოწყობილობები.</p> <p>(დ) მიმდებარე ტერიტორიაზე (ტროტუარი, გზა) არ უნდა იყოს სამშენებლო ნარჩენები და მიწა, რათა მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი მტვრის წარმოქმნა.</p> <p>(ე) სამშენებლო ნარჩენების/ნაგვის ღიად დაწვა არ დაიშვება სამშენებლო მოედანზე.</p> <p>(ვ) მანქანა-დანადგარები შესაბამისობაში უნდა იყოს ემისიების წარმოშობის რეგულაციებთან, უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს მათი სათანადო ტექნიკური რემონტი და მოედანი თავისუფალი უნდა იყოს ზედმეტი არასაჭიროდ მდგომი სამშენებლო მექანიზმებისგან.</p>
	ხმაური	<p>(ა) დღის საათებში სამშენებლო ხმაურის შეზღუდვა.</p> <p>(ბ) სკოლების და საავადმყოფოების შემოგარენში დამატებით განხორციელდეს ხმაურის მართვა.</p> <p>(გ) გენერატორების, ჰაერის კომპრესორების და სხვა მექანიკური დანადგარების ძრავის თავსახურები მუშაობის პერიოდში დაკეტილი უნდა იყოს და დანადგარები უნდა განთავსდეს დასახლებული პუნქტებიდან რაც შეიძლება შორს.</p>
	წყლის ხარისხი	<p>(ა) ობიექტზე უნდა გატარდეს ეროზიისა და სედიმენტების კონტროლის შესაბამისი ღონისძიებები, როგორცაა მაგალითად: თივის ზვინები და/ან შლამსაჭერი, რათა თავიდან იქნეს აუცილებელი ნალექის სამშენებლო მოედნიდან გამოტანა, რამაც</p>

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
		შესაძლოა გამოიწვიოს ადგილობრივი საკანალიზაციო სისტემების, ახლომდებარე ღელეების და მდინარეების დაზინძურება.
	ნარჩენების მართვა	<p>(ა) წინასწარ შეირჩეს და მოპოვებული იქნას ფორმალური ნებართვა/შეთანხმება ნარჩენების მოგროვებისთვის და გადასაყრელად და ნარჩენების მოსაგროვებელი და გადასაყრელი ადგილები განსაზღვრული უნდა იყოს ყველა ტიპის ნარჩენისთვის, რომელიც წარმოიშვება მიწის სამუშაოების, დემონტაჟისა და სამშენებლო სამუშაოების შედეგად.</p> <p>(ბ) მშენებლობის და დემონტაჟის შედეგად დარჩენილი მინერალური ნაგავი/ნარჩენები უნდა განცალკევდეს საერთო, ორგანული, თხევადი და ქიმიური ნარჩენებისგან და ადგილზე დახარისხდეს და შეიქმნას შესაბამისი შემნახველი კონტეინერები.</p> <p>(გ) ყველა ტიპის ნარჩენი უნდა იქნას გატანილი არსებულ ფორმალურად შეთანხმებულ და მკაცრად კონკრეტულად განსაზღვრულ ადგილზე.</p> <p>(დ) შეძლებისდაგვარად გადამუშავდეს ან ხელმეორედ გამოყენებულ იქნას არატოქსიური მასალები.</p>
ბ. გავლენა ზედაპირულ სადრენაჟო სისტემაზე	წყლის ხარისხი	<p>(ა) ადგილი არ უნდა ჰქონდეს გრუნტის წყლების არაკონტროლირებად მოპოვებას, არც ტექნიკური წყლების, ცემენტის ხსნარის ან სხვა დაზინძურებული წყლების არაკონტროლირებად დაცლას მიწაზე ან ზოგადად ბუნებრივ გარემოში; სამუშაოების დაწყებამდე კონტრაქტორმა უნდა მოიპოვოს წყლის მოპოვების და დაცლის ყველა საჭირო ლიცენზია და ნებართვა.</p> <p>(ბ) მოეწყოს და განხორციელდეს სათანადო სანიაღვრე წყლების სისტემა, ისე რომ შლამით არ ამოქოლოს, დააზინძუროს ან დაბლოკოს ან სხვაგვარად უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს ბუნებრივ ნაკადულებზე/ღელეებზე, მდინარეებზე, წყალსადგავებსა და ტბებზე.</p> <p>(გ) გაეცნოს და დაცული იქნას პროცედურები რათა თავიდან იქნას აცილებული საწვავის, საპოხი მასალების და ტოქსიური და მავნე ნივთიერებების შემთხვევითი დაღვრა.</p> <p>(დ) სამშენებლო მანქანები და დანადგარები გაირეცხოს მხოლოდ სპეციალურად განსაზღვრულ ადგილებში, სადაც წყლის გადინება არ დააზინძურებს ბუნებრივი წყლის ზედაპირს.</p>
გ. ისტორიული ძეგლი(ები)	კულტურული მემკვიდრეობა	<p>(ა) იმ შემთხვევაში თუ მშენებლობა ხორციელდება ისტორიული ნაგებობების სიახლოვეს, ან ისტორიულ უბანში, უნდა მოხდეს შეტყობინება და ადგილობრივი სახელისუფლებო ორგანოებიდან თანხმობის/ნებართვების აღება. ყველა სახის სამშენებლო სამუშაოები უნდა დაიგეგმოს და განხორციელდეს ადგილობრივი და ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად.</p> <p>(ბ) ექსკავაციის ან მშენებლობის დროს უძველესი ხანის კულტურული ნაშთების ან სხვა შესაძლო არქეოლოგიური ნივთების აღმოჩენის შემთხვევაში, აუცილებელია ამ ფაქტის დაფიქსირება და რეგისტრირება, პასუხისმგებელი ოფიციალური უწყებების საქმის კურსში ჩაყენება და სამუშაოების შეჩერება ან შეცვლა წარმომოხილი გარემოების გათვალისწინებით.</p>
დ. მიწების შესყიდვა	განსახლების სამოქმედო გეგმა/ჩარჩო დოკუმენტი	<p>ა) თუ სამუშაოების განხორციელებისთვის საჭირო გახდა ნაკვეთზე შესვლა, არ შეხვიდეთ აღნიშნულ ნაკვეთზე სანამ არ მიიღებთ დამკვეთისგან ფორმალურ შეტყობინებას განსახლების და კომპენსაციის გადახდის დასრულებზე. სამუშაოები დაშვებულია მსობლიო ბანკის და დამკვეთის მიერ განსახლების დასრულების ანგარიშის დამტკიცების შემდგომ.</p> <p>ბ) არასათანადო ან არასრული განსახლების კომპენსაციის შესახებ საზოგადოებრივი საჩივრების წარმომობის შეთხვევაში, უნდა შეჩერდეს ყველა აქტივობა, საჩივრები შევიდეს ჩანაწერების ჟურნალში და დაუყოვნებლივ ეცნობოს დამკვეთს. დამკვეთის ფორმალური შეტყობინების მიღებამდე არ აღდგეს სამუშაოები.</p>
ე. ტოქსიკური მასალები	ასბესტის მართვა	<p>(ა) სამშენებლო მოედანზე ასბესტის არსებობის შემთხვევაში, იგი მკაფიოდ უნდა მოინიშნოს როგორც სახიფათო მასალა.</p> <p>(ბ) შესაძლებლობის შემთხვევაში, ასბესტი სათანადო ნორმების დაცვით უნდა განთავსდეს კონტეინერებში და დაილუქოს მავნე ზეგავლენის მაქსიმალურად შემცირების მიზნით.</p>

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
	ტოქსიკური / სახიფათო ნარჩენების მართვა	<p>(გ) გატანამდე (თუ გატანა აუცილებელია) ასბესტი უნდა დამუშავდეს დამატენიანებელი ნივთიერებით, რათა მაქსიმალურად შემცირდეს ჰაერში ასბესტის მტვრის ნაწილაკების მოხვედრა.</p> <p>(დ) ასბესტის მართვა და გატანა უნდა მოხდეს გამოცდილი და პროფესიონალი სპეციალისტების მიერ.</p> <p>(ე) ასბესტის დროებით შენახვის შემთხვევაში, ნარჩენები უსაფრთხოდ უნდა მოთავსდეს ჰერმეტიკულ კონტეინერებში და სათანადოდ მონიშნოს. მიღებული იქნება უსაფრთხოების ზომები ობიექტიდან ასბესტის უნებართვოდ გატანის წინააღმდეგ.</p> <p>(ვ) არ შეიძლება ერთხელ გატანილი ასბესტის ხელმეორედ გამოყენება</p> <p>(ა) სამშენებლო უბანზე სახიფათო და ტოქსიკური ნივთიერებების დროებითი შენახვა უნდა მოხდეს უსაფრთხო კონტეინერებში, რომლებზეც მითითებული იქნება ინფორმაცია შემადგენლობის, თვისებებისა და გამოყენების შესახებ.</p> <p>(ბ) სახიფათო ნივთიერებების შემცველი კონტეინერები დაღვრის თავიდან აცილების მიზნით უნდა მოთავსდეს ჰერმეტიკულ კონტეინერებში.</p> <p>(გ) ნარჩენების ტრანსპორტირება უნდა მოხდეს სპეციალური ლიცენზირებული გადატანების მიერ. ნარჩენები უნდა განთავსდეს ლიცენზირებულ ადგილას.</p> <p>(დ) არ მოხდება ტოქსიკური შემადგენლობის მქონე საღებავების ან გამხსნელების და ტყვიის შემცველი საღებავების გამოყენება.</p>
ვ. ტყეებზე, ჭაობიან და/ ან დაცულ ტერიტორიებზე ზეგავლენა	ეკოსისტემის დაცვა	<p>(ა) დაუშვებელია სახელმწიფო ტყის ფონდის კუთვნილ ტერიტორიებზე სამუშაოების განხორციელება ამორიცხვის პროცედურის დასრულებამდე</p> <p>(ბ) ხეების ჭრა უნდა დაყვანნილი უნდა იქნას მინიმუმამდე, მისასვლელი გზების მიმართულების რეგულირების საშუალებით, ასევე მცირე გაბარიტიანი ტექნიკისა და მუშა-ხელის გამოყენებით ინდივიდუალური ლოკაციებისთვის.</p> <p>(გ) თითოეული მოსაჭრელი ხე უნდა იქნას მარკირებული და მოჭრის შემდგომ დაფიქსირდეს ჟურნალში.</p>
ზ. აუფეთქებელი საბრძოლო მასალების არსებობის რისკი (UXO)	ადამიანის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების რისკები	<p>(ა) ექსკავაციის სამუშაოების დაწყებამდე კონტრაქტორი უნდა დარწმუნდეს, რომ სამშენებლო უბანი შესაბამისი ორგანოების მიერ შემოწმებული და გასუფთავებულია ასაფეთქებელი მოწყობილობებისგან</p>
თ. სატრანსპორტო მოძრაობისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	სამშენებლო ღონისძიებების პირდაპირი ან არაპირდაპირი გავლენა საზოგადოებრივ ტრანსპორტსა და ფეხით მოსიარულეებზე	<p>ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს სამშენებლო უბნის სათანადო უსაფრთხოება და მშენებლობასთან დაკავშირებული სატრანსპორტო მოძრაობის რეგულირება, რაც მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით:</p> <p>ა) საინფორმაციო და გამაფრთხილებელი ნიშნები, ბარიერები და მოძრაობის გადართვა: მშენებლობის ადგილზე უზრუნველყოფილი უნდა იყოს კარგი ხილვადობა და საზოგადოების გაფრთხილება შესაძლო რისკების შესახებ;</p> <p>ბ) სატრანსპორტო მოძრაობის მართვის სისტემა და თანამშრომელთა ტრენინგი, განსაკუთრებით ობიექტთან მისვლისა და სამშენებლო უბნის სიახლოვეს დატვირთული მოძრაობის საკითხებზე. ფეხით მოსიარულეთათვის უსაფრთხო გასასვლელებისა და გზაჯვარედინების უზრუნველყოფა იმ ადგილებში, სადაც მშენებლობა აფერხებს მოძრაობას.</p> <p>გ) სამუშაო საათების რეგულირება ადგილობრივი მოძრაობის სქემის შესაბამისად, მაგ: პიკის საათებში ან საქონლის მოძრაობის დროს ძირითადი ტრანსპორტის გადაადგილების თავიდან აცილება.</p> <p>დ) საჭიროების შემთხვევაში, საგზაო მოძრაობის აქტიური რეგულირება ობიექტზე გაწვრთნილი პერსონალის მიერ საზოგადოების უსაფრთხო გადაადგილებისათვის.</p> <p>ე) თუ სკოლის მოსწავლეები იმყოფებიან სიახლოვეს, სასწავლო საათების პერიოდში მოაწესრიგოს საგზაო მოძრაობა</p>

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
		<p>უსაფრთხოების პერსონალი მეშვეობით;</p> <p>ვ) მშენებლობის პერიოდში ახლომდებარე სამუშაო დაწესებულებებთან, მაღაზიებთან და საცხოვრებლებთან უსაფრთხო და შეუფერხებელი მისასვლელების უზრუნველყოფა</p>
<p>ი. ზემოქმედება მიწის საკუთრებაზე და გამოყენებაზე</p>	<p>მიწაზე ხელმისაწვდომობის შეზღუდვა /დაკარგვა</p>	<p>ა) ადგილობრივი მოსახლეობის საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებზე/აქტივებზე შეუფერხებელი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;</p> <p>ბ) გზის სამუშაოების დაგეგმვა ისე, რომ შენარჩუნებულ იქნას ადგილობრივი მოსახლეობის საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებზე და აქტივებზე შეუფერხებელი ხელმისაწვდომობა, რაც შეილება მიღწეულ იქნას გზებზე ჩასატარებელი სამუშაოებისა და შესაბამისი ღონისძიებების დაგეგმვისა და განხორციელებისა ადგილობრივ მოსახლეობის წარმომადგენლებთან მუდმივი კოორდინაციით</p>
	<p>დროებითი ზემოქმედება კერძო საკუთრებაში არსებულ აქტივებზე</p>	<p>ა) კერძო საკუთრების გადაფარვის ან შემთხვევით დაზიანების თავიდან აცილება (კედლებთან და ღობეებთან ახლოს, მცირე გაბარიტიანი ტექნიკის გამოყენებით ან სამშაობის ხელით ჩატარების გზით, სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების დასაწყობებით ერთი საკუთრებაში არსებული ტერიტორიებიდან მოშორებით და ა.შ.);</p> <p>ბ) კერძო საკუთრების გაუთვალისწინებელი დაზიანების შემთხვევაში, მოხდეს მისი სწრაფად აღდგენა თავდაპირველ ან უკეთეს მდგომარეობაში;</p> <p>გ) იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია კერძო საკუთრებაზე დროებითი ზემოქმედება, მოხდეს მესაკუთრეთა წინასწარი ინფორმირება და მიეცეთ დაზიანებული ქონების აღდგენის გარანტია, წინასწარ მოხდეს კერძო მესაკუთრეებისგან წერილობითი თანხმობების მოპოვება, მათ საკუთრების ხელყოფისა და დაზიანების პირვანდელ ან უკეთეს მდგომარეობამდე დაუყოვნებლივ აღდგენის თაობაზე;</p> <p>დ) იმ შემთხვევაში, თუ სამუშაოების მიმდინარეობისას წარმოიქმნება მიწის ჩამორთმევის მოულოდნელი საჭიროება, დაუშვებელია ზემოქმედების ქვეშ მოქცეულ მიწის ნაკვეთზე შესვლა, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ განსახლების სამოქმედო გეგმის მომზადებამდე და მის სრულ განხორციელებამდე.</p>
	<p>შემოსავლების ან აქტივების დაკარგვა არასანქცირებული ჩარევის შედეგად, ტერიტორიის დაკავება სამშენებლო დერეფნის გარეთ</p>	<p>ა) თავიდან იქნას აცილებული, სამშენებლო დერეფნის გარეთ არსებულ ტერიტორიაზე არასანქცირებული ჩარევა;</p> <p>ბ) თუ ასეთი ზემოქმედება დადგება, სამშენებლო კომპანიის მუშების დაუდევრობით, უნდა მოხდეს შემთხვევის / საჩივრის დაფიქსირება, შეფასდეს ზარალი და გაიმართოს მოლაპარაკება დაზარალებულ მესაკუთრესთან ARAP- ში (შემოკლებული განსახლების სამოქმედო გეგმა) ალწერილი პრინციპებსა და შეფასების მეთოდოლოგიის გათვალისწინებით და უზრუნველყოს სამართლიანი ფულადი კომპენსაცია სამშენებლო კომპანიის კუთვნილი ბიუჯეტიდან;</p> <p>გ) იმ შემთხვევაში გადაწვეტილების მიღება ვერ ხერხდება მოლაპარაკების გზით, გამოყენებულ იქნას GRM-ის (საჩივრების განხილვისა და გადაჭრის მექანიზმი) პროცედურები.</p>
<p>კ. სოციალური ზეგავლენა</p>	<p>საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯმენტი</p>	<p>ა) კონტრაქტორის მხრიდან გამოიყოს პასუხისმგებელი პირი ვინც ადგილობრივი მოსახლეობისგან მიიღებს თხოვნებს/საჩივრებს;</p> <p>ბ) გაუწევს კონსულტაციებს ადგილობრივ თემებს დასაქმებული პერსონალისა და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის შესაძლო კონფლიქტის იდენტიფიცირებასა და მათი მართვის შესახებ;</p> <p>გ) ადგილობრივი თემების ცნობიერების ამაღლება სექსუალური გზით გადამდებ დაავადებების შესახებ, რომლებიც</p>

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი დონისძიებების კითხვარი
		<p>შესაძლებელია გავრცელდეს ჩასულ პერსონალსა და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის;</p> <p>დ) საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყოს მოსახლეობის ინფორმირება მშენებლობის და სამუშაო გრაფიკების მომსახურების შეწყვეტის, საგზაო მოძრაობის მიმართულებების და დროებითი ავტობუსის მარშრუტების, დანერგვითი სამუშაოების შესახებ;</p> <p>ე) საამშენებლო სამუშაოები შეზღუდულ იქნეს ღამით. აუცილებლობის შემთხვევაში, დაგეგმილი ღამის სამუშაოების შესახებ მოხდეს საზოგადოების ინფორმირება, რათა მათ მიიღონ შესაბამისი ზომები;</p> <p>ვ) ადგილობრივი მოსახლეობის გაფრთხილება მოხდეს, მინიმუმ ხუთი დღით ადრე შეფერხების შესახებ (წყლის, ელექტროენერჯის, ტელეფონის, ავტობუსის მარშრუტების ჩათვლით), გასცენ შესაბამისი რეკომენდაციები ინფორმაციის, სამუშაო ადგილზე, ავტობუსის გაჩერებაზე, ზეგავლენის ქვეშ მოხვედრილ სახლებზე/ბიზნეს ობიექტებზე განთავსებით; დამსაქმებლის მიერ დადგენილი ვადების უზრუნველყოფა გამოვლენილი საჩივრების განხილვის მექანიზმის მეშვეობით, კონტრაქტორის პასუხისმგებლობის ფარგლებში;</p>
	მუშახელის მენეჯმენტი	<p>ა) თემიდან რაც შეიძლება მოშორებით განლაგდეს სამუშაო ბანაკები.</p> <p>ბ) მეზობელ თემებთან კონსულტაციების საფუძველზე განლაგდეს და ექსპლუატაციას გაუწევს მუშაკთა ბანაკებს. გ) კონტრაქტორი დაასაქმებს ადგილობრივი თემების არაკვალიფიციურ ან ნახევრად კვალიფიციურ მაცხოვრებლებს, განახორციელებს მათ გადამზადებას და კვალიფიკაციის ამაღლებას რათა გაზარდოს ადგილობრივი მოსახლეობის ჩართულობა.</p> <p>დ) კონტრაქტორი ობიექტს უზრუნველყოფს ჰიგიენური ნორმების დაცვით მოწყობილ ბანაკებით (ბანაკები უზრუნველყოფილი იქნება საპირფარეშოებითა და სამრეცხაო ადგილებით, ცხელი და ცივი წყლით, საპნით და ხელის გასამშრალელები მოწყობილობით), ნებისმიერ ბანაკის მშენებლობა უნდა მოხდეს გარემოს დაცვითი ნორმების დაცვით.</p> <p>ე) კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს თანამშრომლების ცნობიერების ამაღლების და ადგილობრივ მოსახლეობასთან ინტეგრირებას, საერთაშორისო პრაქტიკაში მიღებული ქვეყნის კოდექსის გათვალისწინებით..</p>

ნაწილი IV: მონიტორინგის გეგმა

მშენებლობის ფაზა

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
სამშენებლო მასალების მომარაგება	სამშენებლო მასალების შეძენა ოფიციალური არხებით რეგისტრირებული მომწოდებლებისგან	მასალების მომწოდებლების ოფისში ან საწყობ ბაზაზე, და კარიერზე	საბუთების შემოწმება; ხარისხის შემოწმება.	მასალებით მომარაგებისთვის ხელშეკრულებების გაფორმებისას	მშენებლობის ტექნიკური ხარისხის უზრუნველყოფა ადამიანების ჯანმრთელობის და გარემოს დაცვა	საავტომობილო გზების დეპარტამენტი (სგდ)
სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტირება სამშენებლო ტექნიკის გადაადგილება	სატვირთო მანქანების და საგზაო სამშენებლო ტექნიკის გამართულობა; მარის სრულფასოვნება და ტვირთის დაცულობა საფარი მასალით; ტექნიკის გადაადგილება წინასწარ განსაზღვრული მარშრუტით.	საშენი მასალებისა და სამშენებლო ნარჩენების ტრანსპორტირების მარშრუტები	სამშენებლო ობიექტთან მიმდებარე გზების ინსპექტირება გადაადგილების მარშრუტების მიმართულებებით	წინასწარ განუცხადებელი შემოწმება სამუშაო საათებში	ემისიის შედეგად ნიადაგის და ჰაერის დაბინძურების თავიდან ასარიდებლად; საავტომობილო მოძრაობის შეფერხების შემცირება.	სგდ საპატრულო პოლიცია
სამშენებლო ტექნიკის ოპერირება ობიექტზე	სამშენებლო ტექნიკის გამართული მუშაობა: - გამონაბოლქვის სიჭარბე; - საწვავ-საპოხის ჟონვა; - სამუშაო საათების დაცულობა; - ნარგავების დაზიანება თუ ის არ არის განკუთვნილი გზის მშენებლობისთვის.	სამშენებლო ობიექტი	სამუშაოების ინსპექტირება	სამუშაო და არასამუშაო საათებში	ტექნიკის ოპერირებისაგან ჰაერისა და ნიადაგის დაბინძურების შესამცირებლად;	(სგდ)

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
					-მოსახლეობის ხმაურითა და ვიბრაციით შეწუხების შემცირება	
სამშენებლო ტექნიკის მომსახურება	ავტომობილების და ტექნიკის რეცხვა სამშენებლო ობიექტის გარეთ ან მდინარიდან მაქსიმალურად მოცილებულ ადგილას; ტექნიკის გამართვა საწვავ- საპოხით სამშენებლო ობიექტს გარეთ ან ობიექტზე მოწყობილ საგანგებო პუნქტში; ტექნიკის მომსახურების პუნქტის ტექნიკური გამართულობა: - მყარი გაუმტარი იატაკი ან ადსორბენტის (ქვიშა, წვრილი ხრეში, მემბრანა) საფარი - საკმაო ფართობი და გაუმტარი ბარიერები საწვავის კონტეინერთა გარშემო - საბაზისო ცეცხლმაქრი საშუალებები - სალექარები მანქანების სამრეცხაოსთან	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	სამუშაოების ინსპექტირება	ტექნიკის ოპერირების სრულ პერიოდში	ტექნიკის მომსახურებისაგან ნიადაგისა და წყლის ნავთობპროდუქტებით დაბინძურების თავიდან არიდება; აალებადი ნივთიერებებისგან ხანძრის გაჩენის შემთხვევაში მისი დროული ლოკალიზების უზრუნველსაყოფიერების მზადყოფნა და მოსალოდნელი ზარალის შემცირება.	სგდ

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
ინერტული მასალების მოპოვება	<p>ინერტული მასალების შემენა არსებული მომპოვებლებისგან თუკი ამის საშუალება არსებობს;</p> <p>მშენებელი კონტრაქტორის მიერ ინერტული მასალის მოპოვების ლიცენზიის მოპოვება და ლიცენზიის პირობების მკაცრი დაცვა;</p> <p>კარიერების ტერასული დამუშავება, დამუშავებულ უბნებზე ნარჩენი მასალის უკუჩაყრა და ლადშაფტთან ჰარმონიზაცია;</p> <p>ქვიშა-ღორღის ამოღება წყლის ნაკადის გარეთ, დამცავი ხრემის მიწაყრილების მოწყობა წყლის ნაკადისა და თხრილს შორის და წყლის ნაკადში სამშენებლო ტექნიკის შეუყვანლად;</p> <p>კარიერებზე გამაფრთხილებელი ნიშნების განთავსება.</p>	ინერტული მასალის კარიერები	საბუთების შემოწმება სამუშაოების ინსპექტირება	მასალათა მოპოვების პერიოდი	ფერდობების ეროზიის, ეკოსისტემისა და ლანდშაფტის დაზიანების შემცირება; მდინარეთა ნაპირების ეროზიის, წყლის ნაკადის შეწონილი ნაწილაკებით დაბინძურებისა და წყლის ეკოსისტემებზე ზემოქმედების შემცირება; პირუტყვისა და მოსახლეობის დაცვა დაზიანებისგან.	სდგ საქართველოს ეკონომიკის და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ წიადის ეროვნული სააგენტო
სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	<p>ინერტული და სახიფათო სამშენებლო ნარჩენების განცალკევებით დროებითი დასაწყობება განსაზღვრულ ადგილებში;</p> <p>ნარჩენების დროული გატანა წინასწარ წერილობით ნებადართულ ადგილებში;</p> <p>სახიფათო ნარჩენების ჩაბარება მათი უვნებელყოფისა და განთავსების ლიცენზიის მქონე კომპანიებისთვის</p>	სამშენებლო ობიექტი; ნაგავსაყრელი; ნარჩენების განთავსებისთვის გამოყოფილი ადგილები.	დოკუმენტების ვიზუალური დათვალიერება და ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში	სამშენებლო ობიექტის და ახლო ტერიტორიის მყარი ნარჩენებისგან დაბინძურების პრევენცია	სდგ

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
საყოფაცხოვრებო ნარჩენების წარმოქმნა	სამშენებლო ობიექტზე საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შესაგროვებელი კონტეინერების განთავსება (არსებობის შემთხვევაში); შეთანხმება ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რეგულარული გატანის თაობაზე	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	ვიზუალური ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში	საყოფაცხოვრებო ნარჩენებით ნიადაგისა და წყლის დაბინძურების აღსაკვეთად	სგდ
თხევადი ნარჩენის წარმოქმნა	სამშენებლო ობიექტზე (არსებობის შემთხვევაში) სანიტარულ ნორმებთან შესატყვისი ტუალეტის მოწყობა; სამშენებლო ობიექტიდან წვიმის წყლის შეგროვებისა და გადინებისთვის სადრენაჟო სისტემის მოწყობა და პერიოდული გაწმენდა; საყოფაცხოვრებოდ და ტექნიკის სარეცხად გამოყენებული წყლის სალექარი გუბურის მოწყობა.	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	ვიზუალური ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში გახშირებული რეჟიმით ძლიერი ნალექიანობის შემთხვევაში	სამშენებლო ობიექტის დატბორვისა და ამით საქმიანობის გამწვანების აღსაკვეთად; ზედაპირული და გრუნტის წყლის დაბინძურების შესამცილებლად.	სგდ
ასფალტ-ბეტონის ქარხნის ოპერირება	მშენებელი კონტრაქტორის მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მოპოვება და მისი პირობების განუხრელი დაცვა; ქარხნის დასამონტაჟებლად იმგვარი ადგილის შერჩევა, რომელიც უზრუნველყოფს მოსახლეობის მინიმალურ შეწუხებას ხმაურით, მტვრითა და გამონაბოლქვით;	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	დოკუმენტების ვიზუალური დათვალიერება და ინსპექტირება	ქარხნის სამოტაჟო სამუშაოებამდე და მისი ოპერირების სრულ პერიოდში	სამშენებლო ობიექტის სიახლოვეს მოსახლეობის შეწუხების შესამცილებლად; ატმოსფერული ჰაერისა და	სგდ სოფლის მეურნეობისა და გარემოსდაცვის სამინისტროს

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
	ქარხნიდან ჩამდინარე წყლის სალექრი გუბურის მოწყობა.				ზედაპირული წყლის დაბინძურების შესამცირებლად.	გარემოსდაცვის სააგენტო
დასაქმებულთა შრომის უსაფრთხოება	მშენებელთა უზრუნველყოფა სპეცტანსაცმლით და პერსონალური დამცავი აღჭურვილობით და მათი გამოყენების მითითებით; სამშენებლო დანადგარების და ტექნიკის ექსპლუატაციის წესების შესაბამისობა	სამშენებლო ობიექტი	საქმიანობის ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში	მშენებლობის სრულ პერიოდში	სგდ
სამუშაოები კერძო საკუთრებაში არსებულ ნაკვეთებთან, შენობა-ნაგებობებთან და სხვა აქტივებთან ახლოს	კერძო საკუთრებაში შეჭრისგან ან მისი შემთხვევითი დაზიანებისგან თავის არიდება (კედლებთან და ღობეებთან მცირე ზომის ტექნიკის ან ხელით სამუშაოს გამოყენებით, სამშენებლო მასალების და ნარჩენების მოგროვება და დასაწყობება კერძო საკუთრებიდან მოშორებით და ა.შ.) კერძო საკუთრების გაუთვალისწინებელი დაზიანების შემთხვევაში მისი სრაფი აღდგენა მსგავს ან უკეთეს მდგომარეობაში; კერძო საკუთრებაზე მოსალოდნელი ზიანის შემთხვევაში, მფლობელის წინასწარ ინფორმირება და ზიანის აღდგენის გარანტირება, მფლობელისგან წერილობითი თანხმობის მოპოვება მის კერძო საკუთრებაზე შეჭრისთვის და	სამუშაოები კერძო საკუთრებაში არსებულ ნაკვეთებთან, შენობა-ნაგებობებთან და სხვა აქტივებთან ახლოს	მონიტორინგი და ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში	კერძო საკუთრების დაზიანების აღბათობის შემცირება; კერძო საკუთრების მფლობელთა და/ან მომხმარებელთა უფლებების დროებით ან მუდმივად დარღვევის გამორიცხვა	სგდ

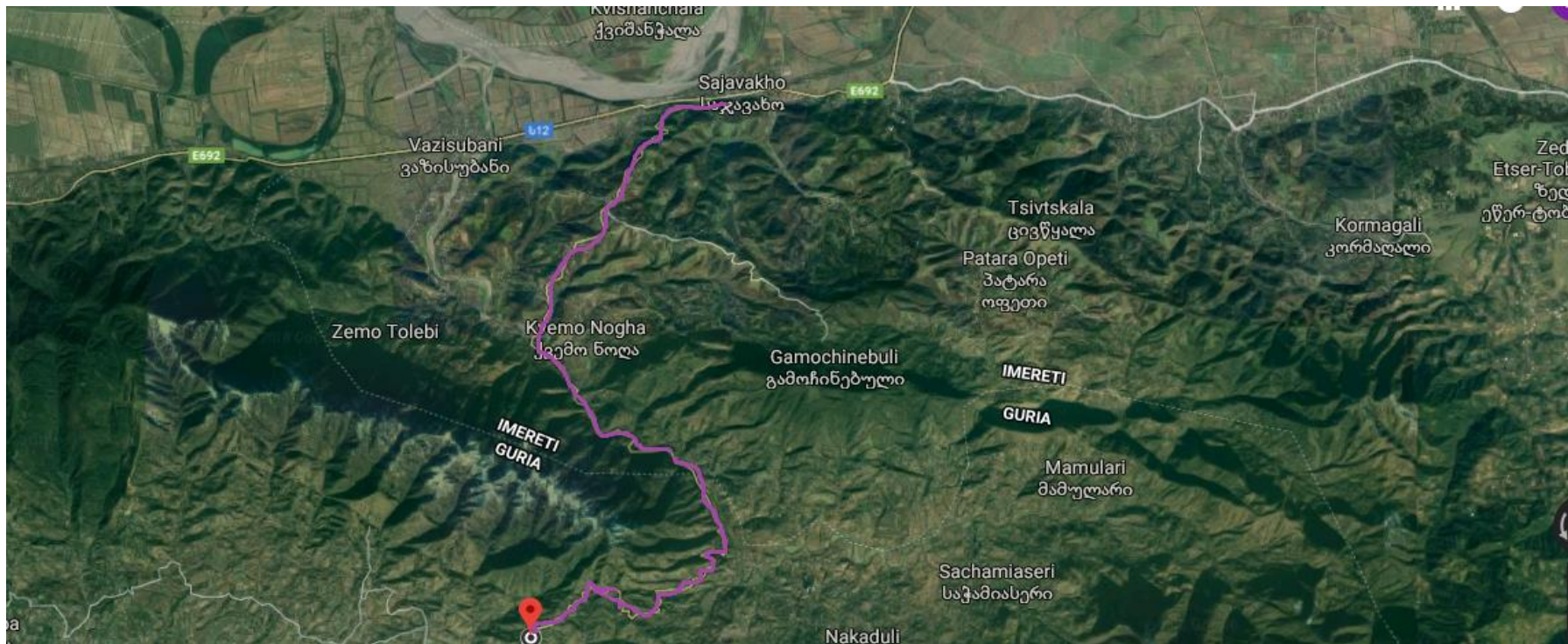
საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
	<p>შემდგომ სრაფი აღდგენა მსგავს ან უკეთეს მდგომარეობაში;</p> <p>სამუშაოების წარმოების დროს მიწაზე უფლებების მოპოვების საჭიროების წარმოქმნის შემთხვევაში, არ შეხვიდეთ კერძო საკუთრებაში სანამ არ შემუშავდება და არ განხორციელდება განსახლების გეგმა საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ</p>					

ექსპლუატაციის ფაზა

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
გზის სავალი ნაწილისა და მისი გვერდულების მომსახურება	მგზავრებისა და მძღოლების მიერ დატოვებული საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რეგულარული შეგროვება და გატანა; გზაზე დაღუპული ცხოველთა ნარჩენების დროული გატანა.	გზის მიმდებარე ტერიტორია და არხები	ინსპექტირება	კვარტალურად	გარემოს დაბინძურებისაგან დასაცავად; გზაზე მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად	სგდ
სადრენაჟო არხების გამტარიანობის შენარჩუნება	არხების რეგულარული გასუფთავება დანალექისა და საყოფაცხოვრებო ნარჩენებისგან	გზის გასწვრივ არსებული სადრენაჟო არხები	ვიზუალური დათვალიერება	კვარტალურად	დრენაჟის სისტემის გამართულობის უზრუნველსაყოფად გზის დატბორვისა და წყლისგან დაზიანების თავიდან ასარიდებლად	სგდ
ავარიული დაღვრებისას ადგილის ლოკალიზება და დაბინძურებული ადგილის დასუფთავება	ავტოსაგზაო შემთხვევის დროს დაღვრილი ან გაფრქვეული თხევადი ან ფხვიერი ტვირთბის ნარჩენების დროული შეგროვება, გაუვნებლყოფა და გატანა	გზაზე და მის სიახლოვეს	ინსპექტირება	ავტოსაგზაო შემთხვევებისას, საჭიროების მიხედვით	გარემოს დაბინძურების აღსაკვეთად	სგდ საკატრულო პოლიცია

დანართი 1: პროექტის ადგილმდებარეობის რუკა

02: საჯავახო-ჩოხატაური-ოზურგეთი ქობულეთის გზის პერიოდული შეკეთება კმ 0.0 - კმ 17.0

დანართი 2: საჯარო განხილვის ოქმი

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო
საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი
შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზებისათვის შ-02 საჯავახო-ჩოხატაური-ოზურგეთი-ქობულეთი,
შ-81 ჩოხატაური-ბახმარო და შ-83 ჩოხატაური-ზომლეთი ბუნებრივი და სოციალური გარემოს მართვის
გეგმისა (ESMP) და
შემოკლებული განსახლების სამოქმედო გეგმის (ARAP)
საჯარო განხილვის

ოქმი

31 მაისი 2019 წელი

ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი

სხდომის თავმჯდომარე – მაია ვაშაკიძე, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის გარემოს უსაფრთხოების
კონსულტანტი

სხდომის მდივანი - ლუკა კეშელავა, ადგილობრივი ზედამხედველი კომპანიის წარმომადგენელი, TNM

მომხსენებლები: მაია ვაშაკიძე - საავტომობილო გზების დეპარტამენტის გარემოს უსაფრთხოების
კონსულტანტი

მარიამ ბეგიაშვილი - საავტომობილო გზების დეპარტამენტის სოციალური უსაფრთხოების
კონსულტანტი

ლელა შათირიშვილი - ადგილობრივი ზედამხედველი კომპანიის წარმომადგენელი, TNM

სხდომას ესწრებოდნენ: იხ. დანართი 1

საჯარო განხილვის მიზანს წარმოადგენდა ადგილობრივი მოსახლეობის ინფორმირება პროექტით დაგეგმილი სამუშაოების მნიშვნელობის, არსისა და ვადების შესახებ. აგრეთვე, განხილული იქნა საგზაო სამუშაოების განხორციელების დროს შესაძლო უხერხულობისა და დროებითი ზემოქმედების შესამცირებლად დაგეგმილი შემარბილებელი ღონისძიებები. საჯარო განხილვის დროს, დამსწრე საზოგადოებას ჰქონდა კითხვების დასმისა და საკუთარი მოსაზრებების გამოთქმის საშუალება, რამაც ხელი შეუწყო ESMP-ისა და ARAP-ის საბოლოო ვერსიების შემუშავებას.

შეხვედრა გახსნა ქალბატონმა მარიამ ბეგიაშვილმა. მან ხაზი გაუსვა პროექტის დადებით მხარეებს, მათ შორის პროექტის ეკონომიკურ სარგებელს, ფეხით მოსიარულეებისა და მგზავრებისათვის გაზრდილ საგზაო უსაფრთხოებას, მგზავრობის დროის შემცირებას და დასაქმების შესაძლებლობის ზრდას. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო ქალების დასაქმების შესაძლებლობას, გზების მოვლა-შენახვის კომპონენტში, რაც არ გულისხმობს მძიმე ფიზიკურ დატვირთვას. ქ-ნ. ბეგიაშვილმა მაგალითად მოიყვანა კახეთში მსგავსი პროექტის განხორციელების დროს დასაქმებული ქალების ჯგუფი, რომლებმაც წარმატებით გაართვეს თავი დაკისრებულ მოვალეობას. ამასთან, ქ-ნ ბეგიაშვილმა აღნიშნა რომ, საქართველოს საგზაო დეპარტამენტსა და სამშენებლო კომპანიას შორის გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებული იქნება ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმება და განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა მშენებლობის, მონიტორინგისა და გზის ექსპლოატაციის ეტაპებზე ქალების ჩართულობის წახალისებას.

საქართველოს საგზაო დეპარტამენტი და მშენებლობის ზედამხედველი კომპანია განახორციელებს

მონიტორინგს, რათა მშენებელმა კომპანიამ უზრუნველყოს საქართველოს შრომის კოდექსით, ESMP-ით და საერთაშორისო სტანდარტებით დადგენილი შეზღუდვები ტრეფიკინგისა და ბავშვთა დასაქმების საკითხებთან დაკავშირებით.

აღნიშნულმა ყველა დამსწრის, ქალისა და კაცის, თანაბარი ყურადღება დაიმსახურა.

შემდეგ სიტყვა ქალბატონ მაია ვაშაკიძეს გადაეცა. ქ-ნი მაია საჯარო განხილვაზე დამსწრე პირებს ესაუბრა ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაში მეორეხარისხოვანი და ადგილობრივი გზების მნიშვნელობაზე. აგრეთვე, დამსწრეების გააცნო პროექტის ფარგლებში მომზადებული, ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმები, ისაუბრა დაგეგმილი საგზაო სამუშაოების შესახებ და გარემო პირობებსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მათ შესაძლო ზემოქმედებაზე. ამასთან დამსწრეებს გააცნო პროექტის უარყოფითი ზემოქმედების შესამცირებლად დაგეგმილი შემარბილებელი ღონისძიებები, რომელთა განხორციელება იგეგმება როგორც მშენებლობის, ისე გზის ექსპლოატაციის პერიოდში.

ქალბატონი მაიას შემდეგ სიტყვა გადაეცა სოციალური უსაფრთხოებისა და განსახლების კონსულტანტს, ლელა შათირიშვილს, რომელმაც ჩაატარა ყველა საჭირო კვლევა და მოამზადა შემოკლებული განსახლების სამოქმედო გეგმა (ARAP) საქართველოს კანონმდებლობის, განსახლების ჩარჩო-დოკუმენტისა და მსოფლიო ბანკის დებულების (OP 4.12) მიხედვით.

ARAP-ის მომზადების პროცესში განხორციელებული მოქმედებების აღწერისას, მან ისაუბრა გზის სარეაბილიტაციო მონაკვეთებზე, გზის გასწვრივ არსებული მიწის ნაკვეთების მიმდებარე ღობეებზე შესაძლო დროებითი ზემოქმედების შესახებ. აგრეთვე, ახსნა დამოუკიდებელი ლიცენზირებული შემფასებლის მიერ დაზიანებული აქტივების აღდგენითი ღირებულების გაანგარიშების მეთოდი, რომელიც ითვალისწინებს სამშენებლო მასალების მიმდინარე საბაზრო ღირებულებას ამორტიზაციისა და ხარჯვადი მასალების ღირებულების დაქვითვის გარეშე.

მან დასძინა, რომ ღობეების განსხვავებული ტიპების მიხედვით დადგენილია კომპენსაციის ექვსი სხვადასხვა განაკვეთი (ლერი/გრძობი მეტრი) და ეს მონაცემები მოცემულია საინფორმაციო ბუკლეტში. თუ კონკრეტულ მონაკვეთზე მშენებლობის დაწყების მომენტისათვის დაუდგენელი იქნება ღობის მფლობელის ვინაობა ან მისი ადგილმდებარეობა, სამშენებლო კომპანიას უფლება ექნება საკუთარი ხარჯებით აღადგინოს დაზიანებული ღობე.

ქალბატონმა ლელა შათირიშვილმა დამატებით აღნიშნა რომ პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეულ, ყველა პირს ექნება არჩევანის უფლება: მიიღოს ფულადი კომპენსაცია და სამუშაოების დასრულების შემდეგ აღადგინოს საკუთარი ღობე; ან უარი თქვას საკომპენსაციო თანხის მიღებაზე და დათანხმდეს პირობას, სამშენებლო კომპანიამ საკუთარი ხარჯით მოახდინოს ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული ღობის აღდგენა.

ამასთან, დამსწრეებმა შეიტყვეს, რომ გზის სამუშაოების განხორციელების დროს, სამშენებლო კომპანიის ვალდებულება იქნება პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული ღობის აღებისას უზრუნველყოს დროებითი ზღუდარის მოწყობა, ან არსებული გადაიტანოს ისე რომ მიწის ნაკვეთზე არ მოხდეს უცხო პირების, ან საქონლის შეღწევა და არ დაზიანდეს მოსავალი. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ზარალის ანაზღაურებაზე პასუხისმგებელი იქნება სამშენებლო კომპანია.

მომხსენებელმა აგრეთვე ახსნა, გზის რეაბილიტაციის დროს დაზიანებული მსხმოიარე მრავალწლიანი ნაგავების კომპენსაციის მეთოდი და დასძინა, რომ კომპენსაციის განაკვეთები წარმოდგენილი იყო საინფორმაციო ბუკლეტის დანართში 2.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო საჩივრების განხილვის მექანიზმს და პროექტის სრული ციკლის მანძილზე მოქმედ კომისიაში საჩივრების წარდგენის ეტაპებს.

პრეზენტაციის დასრულების შემდეგ შეხვედრა კითხვა-პასუხის რეჟიმში გადავიდა.

ამით ოფიციალური საჯარო განხილვა დასრულდა.

ცხრილი 1. საჯარო განხილვაზე დასმული კითხვები და განხილვის ორგანიზატორების მიერ გაცემული პასუხები

#	დამსწრე პირი	დასმული კითხვა	კონსულტანტის მიერ გაცემული პასუხი
1	ბ-ნი მამუკა დოლიძე, მერიის წარმომადგენელი ს. ამაღლებაში	ადგილობრივ მოსახლეობას ს. ამაღლებაში ურჩევნია, რომ ფულადი კომპენსაციის გადახდის სანაცვლოდ, მშენებელმა კომპანიამ სამშენებლო სამუშაოების შემდეგ, აღადგინოს პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეული ღობეები.	გმადლობთ აღნიშნული ინფორმაციისათვის. საგზაო სამუშაოების დაწყებამდე, სამშენებლო კომპანია ითანამშრომლებს მერიის სამსახურთან და სავარაუდოდ თქვენ გთხოვენ, დახმარება გაუწიოთ სამშენებლო კომპანიას ადგილობრივი მოსახლეობისაგან შესაბამისი წერილობითი თანხმობის მიღების პროცესში.
2	ეს კითხვა რამდენიმე პირმა დასვა	როდისათვის იგეგმება სამშენებლო სამუშაოების დაწყება?	საგზაო სამუშაოები დაიწყება, საერთაშორისო ტენდერით სამშენებლო კომპანიის შერჩევისა და შესაბამისი ხელშეკრულების გაფორმების შემდეგ. ამ საკითხების დასრულებას სავარაუდოდ ექვსი თვე მაინც დასჭირდება.
3	ბ-ნი ილია შარაშიძე	მოიცავს თუ არა აღნიშნული პროექტი ჩოხატაური-ბახმაროს გზის მთლიან მონაკვეთს?	ამ გზის მონაკვეთზე 0+000 კმ - 3.5 კმ მდე გზის მოვლა-პატრონობა უკვე მიმდინარეობს. აღნიშნული პროექტის ფარგლებში განხორციელდება მოხრეშილი გზის რეაბილიტაცია, საუბარია 3+500 კმ დან 13+800 კმ მონაკვეთზე.
4	ქ-ნი რუსუდან კირკიტაძე	ჩოხატაურის ცენტრში, 9 აპრილის ქუჩაზე სანიაღვრე მიწები ძალიან ცუდ მდგომარეობაშია და ეს ქუჩა ხშირად იტბორება.	მიუხედავად იმისა რომ პროექტის ფარგლებში ყველა სანიაღვრე მიწი და არხი აღდგება, თქვენს მიერ ნახსენები ქუჩა არ შედის ამ კონკრეტული პროექტის ფარგლებში, რადგან ეს გზა ადგილობრივი ხელისუფლების დაქვემდებარებაშია. თუმცა, როგორც საგზაო დეპარტამენტის წარმომადგენლები, აღნიშნულ ინფორმაციას ჩვენ მაინც მივაწვდით ხელმძღვანელობას.
5	ეს შეკითხვა საჯარო განხილვაზე დამსწრე ქალებმა დასვეს	ჩვენ მსგავს პროექტებზე დასაქმების შესახებ აქამდე არ გვსმენია. შესაძლებელია გზის სამუშაოების დროს ჩვენთვისაც გამოინახოს სამუშაო?	ეს შედარებით ახალი ინიციატივაა და გზების დეპარტამენტში მსოფლიო ბანკის რეკომენდაციით იწერება. თუმცა, ამ კუთხით დეპარტამენტმა უკვე მიაღწია წარმატებულ შედეგს კახეთის რეგიონში, სადაც ადგილობრივი გზების პერიოდული მოვლა-შენახვის პროექტში რეგულარულ ხელფასზე რამდენიმე ათეული ქალია დასაქმებული. ვფიქრობთ, ასეთი შესაძლებლობა თქვენც დაგაინტერესებთ, რადგან ეს საქმე არ მოითხოვს მძიმე ფიზიკურ დატვირთვას და ხანგრძლივ სამუშაო საათებს, რაც ქალებს საშუალებას აძლევს ოჯახსა და შვილებს სათანადო დრო დაუთმონ.

დანართი 1 დამსწრეთა სია

ადგილმდებარეობა/Location: ჩხიტი

თარიღი/Date: 31/05/2019

ბუნებრივი და სოციალური გარემოს მართვის გეგმის საჯარო განხილვის დამსწრე პირთა სია

№	სახელი, გვარი	საკონტაქტო ინფორმაცია (მობილური, სოფელი და მისამართი)	ხელმოწერა	შენიშვნა
1.	ნოზდრე კოტროცაძე	577 957 996. ვანა ჩიხაძის ქ. 14.		
2	ნოსტარ ზნუგოიანი	595 15 16 76. ჩხაყავლი სოფ. ეხვიანი		
3.	ნაჯო ნიქოძია	555 347902 ჩხაყავლი სოფ. ვან-შომლოეთი		
4.	კესო ცინცაძე	577 95-79-29 ჩიხაძის ქ. სოფ. ვან-შომლოეთი		
5.	თაბაჩი მესაბიძე	551-96-18-80 სოფ. ახალ-შენი		
6.	ვასილ ჯაფარიძე	557-98-65-72 ჩხიტი სოფ. ზედა-ჩხიტი		
7.	სოფიო ქიხია	577-22-69-71 ჩხიტი სოფ. ვან-შომლოეთი		
8	თაბაჩი ილია	577 07-95-21 სოფ. ხევი		
9	ნაჯო მარცაძე	სოფ. ხევი 599 92 38 51		

OPRC გურის შიდა სახელმწიფოებრივი გზების რეაბილიტაცია და მოვლა-შენახვის პროექტი

ადგილმდებარეობა/Location: ჩხიტი

თარიღი/Date: 31/05/2019

ბუნებრივი და სოციალური გარემოს მართვის გეგმის საჯარო განხილვის დამსწრე პირთა სია

№	სახელი, გვარი	საკონტაქტო ინფორმაცია (მობილური, სოფელი და მისამართი)	ხელმოწერა	შენიშვნა
10	ნაჯო ქაჩაძე	სოფ. ზედა-ჩხიტი 577 62 52 56		
11	ქაჩაძე ირაკლი	სოფ. ზედა-ჩხიტი 599 29 45 5		
12	ვასილ ჯაფარიძე	სოფ. ზედა-ჩხიტი 577 95 43 79		
13	ნაჯო ვასილ-ქაჩაძე	კომ. 599 57 25 15 სოფ. ხევი 1-030		
14	ნაჯო მარცაძე	558 11 03 21 სოფ. ხევი		
15	ნაჯო მარცაძე	595 21 91 41 სოფ. ხევი		
16	ნაჯო მარცაძე	598 18 44 78		

OPRC გურის შიდა სახელმწიფოებრივი გზების რეაბილიტაცია და მოვლა-შენახვის პროექტი

დანართი 2: საჯარო განხილვის ოქმი

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო

საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზისათვის შ-02 საჯავახო-ჩოხატაური-ოზურგეთი-ქობულეთი საჯავახო-ჩოხატაური-ოზურგეთი-ქობულეთი ბუნებრივი და სოციალურ გარემოს მართვის გეგმისა (ESMP) და შემოკლებული განსახლების სამოქმედო გეგმის (ARAP) საჯარო განხილვის ოქმი

30 მაისი 2019

სამტრედიის მუნიციპალიტეტი

სხდომის თავმჯდომარე – მაია ვაშაკიძე, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის გარემოს უსაფრთხოების კონსულტანტი

სხდომის მდივანი - ლუკა კეშელავა, ადგილობრივი ზედამხედველი კომპანიის წარმომადგენელი, TNM

მომხსენებლები: მაია ვაშაკიძე - საავტომობილო გზების დეპარტამენტის გარემოს უსაფრთხოების კონსულტანტი

მარიამ ბეგიაშვილი - საავტომობილო გზების დეპარტამენტის სოციალური უსაფრთხოების კონსულტანტი

ლელა შათირიშვილი - ადგილობრივი ზედამხედველი კომპანიის წარმომადგენელი, TNM

სხდომას ესწრებოდნენ: იხ. დანართი 1

საჯარო განხილვის მიზანს წარმოადგენდა ადგილობრივი მოსახლეობის ინფორმირება პროექტით დაგეგმილი სამუშაოების მნიშვნელობის, არსისა და ვადების შესახებ. აგრეთვე, განხილული იქნა საგზაო სამუშაოების განხორციელების დროს შესაძლო უხერხულობისა და დროებითი ზემოქმედების შესამცირებლად დაგეგმილი შემარბილებელი ღონისძიებები. საჯარო განხილვის დროს, დამსწრე საზოგადოებას ჰქონდა კითხვების დასმისა და საკუთარი მოსაზრებების გამოთქმის საშუალება, რამაც ხელი შეუწყო ESMP-ისა და ARAP-ის საბოლოო ვერსიების შემუშავებას.

შეხვედრა გახსნა ქალბატონმა მარიამ ბეგიაშვილმა. მან ხაზი გაუსვა პროექტის დადებით მხარეებს, მათ შორის პროექტის ეკონომიკურ სარგებელს, ფეხით მოსიარულეებისა და მგზავრებისათვის გაზრდილ საგზაო უსაფრთხოებას, მგზავრობის დროის შემცირებას და დასაქმების შესაძლებლობის ზრდას. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო ქალების დასაქმების შესაძლებლობას, გზების მოვლა-შენახვის კომპონენტში, რაც არ გულისხმობს მძიმე ფიზიკურ დატვირთვას. ქ-ნ. ბეგიაშვილმა მაგალითად მოიყვანა კახეთში მსგავსი პროექტის განხორციელების დროს დასაქმებული ქალების ჯგუფი, რომლებმაც წარმატებით გაართვეს თავი დაკისრებულ მოვალეობას. ამასთან, ქ-ნ ბეგიაშვილმა აღნიშნა რომ, საქართველოს საგზაო დეპარტამენტსა და სამშენებლო კომპანიას შორის გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებული იქნება ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმება და განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა მშენებლობის, მონიტორინგისა და გზის ექსპლოატაციის ეტაპებზე ქალების ჩართულობის წახალისებას.

საქართველოს საგზაო დეპარტამენტი და მშენებლობის ზედამხედველი კომპანია განახორციელებს მონიტორინგს, რათა მშენებელმა კომპანიამ უზრუნველყოს საქართველოს შრომის კოდექსით, ESMP-ით და საერთაშორისო სტანდარტებით დადგენილი შეზღუდვები ტრეფიკინგისა და ბავშვთა დასაქმების საკითხებთან დაკავშირებით.

აღნიშნულმა ყველა დამსწრის, ქალისა და კაცის, თანაბარი ყურადღება დაიმსახურა.

შემდეგ სიტყვა ქალბატონ მათა ვაშაკიძეს გადაეცა. ქ-ნი მათა საჯარო განხილვაზე დამსწრე პირებს ესაუბრა ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაში მეორეხარისხოვანი და ადგილობრივი გზების მნიშვნელობაზე. აგრეთვე, დამსწრეების გააცნო პროექტის ფარგლებში მომზადებული, ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმები, ისაუბრა დაგეგმილი საგზაო სამუშაოების შესახებ და გარემო პირობებსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მათ შესაძლო ზემოქმედებაზე. ამასთან დამსწრეებს გააცნო პროექტის უარყოფითი ზემოქმედების შესამცირებლად დაგეგმილი შემარბილებელი ღონისძიებები, რომელთა განხორციელება იგეგმება როგორც მშენებლობის, ისე გზის ექსპლოატაციის პერიოდში.

ქალბატონი მათას შემდეგ სიტყვა გადაეცა სოციალური უსაფრთხოებისა და განსახლების კონსულტანტს, ლელა შათირიშვილს, რომელმაც ჩაატარა ყველა საჭირო კვლევა და მოამზადა შემოკლებული განსახლების სამოქმედო გეგმა (ARAP) საქართველოს კანონმდებლობის, განსახლების ჩარჩო-დოკუმენტისა და მსოფლიო ბანკის დებულების (OP 4.12) მიხედვით.

ARAP-ის მომზადების პროცესში განხორციელებული მოქმედებების აღწერისას, მან ისაუბრა გზის სარეაბილიტაციო მონაკვეთებზე, გზის გასწვრივ არსებული მიწის ნაკვეთების მიმდებარე ღობეებზე შესაძლო დროებითი ზემოქმედების შესახებ. აგრეთვე, ახსნა დამოუკიდებელი ლიცენზირებული შემფასებლის მიერ დაზიანებული აქტივების აღდგენითი ღირებულების გაანგარიშების მეთოდი, რომელიც ითვალისწინებს სამშენებლო მასალების მიმდინარე საბაზრო ღირებულებას ამორტიზაციისა და ხარჯვადი მასალების ღირებულების დაქვითვის გარეშე.

მან დასძინა, რომ ღობეების განსხვავებული ტიპების მიხედვით დადგენილია კომპენსაციის ექვსი სხვადასხვა განაკვეთი (ლერი/გრძივი მეტრი) და ეს მონაცემები მოცემულია საინფორმაციო ბუკლეტში. თუ კონკრეტულ მონაკვეთზე მშენებლობის დაწყების მომენტისათვის დაუდგენელი იქნება ღობის მფლობელის ვინაობა ან მისი ადგილმდებარეობა, სამშენებლო კომპანიას უფლება ექნება საკუთარი ხარჯებით აღადგინოს დაზიანებული ღობე.

ქალბატონმა ლელა შათირიშვილმა დამატებით აღნიშნა რომ პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეულ, ყველა პირს ექნება არჩევანის უფლება: მიიღოს ფულადი კომპენსაცია და სამუშაოების დასრულების შემდეგ აღადგინოს საკუთარი ღობე; ან უარი თქვას საკომპენსაციო თანხის მიღებაზე და დათანხმდეს პირობას, სამშენებლო კომპანიამ საკუთარი ხარჯით მოახდინოს ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული ღობის აღდგენა.

ამასთან, დამსწრეებმა შეიტყვეს, რომ გზის სამუშაოების განხორციელების დროს, სამშენებლო კომპანიის ვალდებულება იქნება პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული ღობის აღებისას უზრუნველყოს დროებითი ზღუდარის მოწყობა, ან არსებული გადაიტანოს ისე რომ მიწის ნაკვეთზე არ მოხდეს უცხო პირების, ან საქონლის შეღწევა და არ დაზიანდეს მოსავალი. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ზარალის ანაზღაურებაზე პასუხისმგებელი იქნება სამშენებლო კომპანია.

მომხსენებელმა აგრეთვე ახსნა, გზის რეაბილიტაციის დროს დაზიანებული მსხმოიარე მრავალწლიანი ნაგავების კომპენსაციის მეთოდი და დასძინა, რომ კომპენსაციის განაკვეთები წარმოდგენილი იყო საინფორმაციო ბუკლეტის დანართში 2.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო საჩივრების განხილვის მექანიზმს და პროექტის სრული ციკლის მანძილზე მოქმედ კომისიაში საჩივრების წარდგენის ეტაპებს.

პრეზენტაციის დასრულების შემდეგ შეხვედრა კითხვა-პასუხის რეჟიმში გადავიდა.

ცხრილი 1. საჯარო განხილვაზე დასმული კითხვები და განხილვის ორგანიზატორების მიერ გაცემული პასუხები

#	დამსწრე პირი	დასმული კითხვა	კონსულტანტის მიერ გაცემული პასუხი
---	--------------	----------------	-----------------------------------

1	ეს კითხვა რამდენიმე პირმა დასვა	როდისათვის იგეგმება სამშენებლო სამუშაოების დაწყება?	საგზაო სამუშაოები დაიწყება საერთაშორისო ტენდერით სამშენებლო კომპანიის შერჩევისა და შესაბამისი ხელშეკრულების გაფორმების შემდეგ. ამ საკითხების დასრულებას სავარაუდოდ ექვსი თვე მაინც დასჭირდება.
2	ქ-ნი შორენა ჯოჯუა	სამშენებლო სამუშაოების ზედამხედველი კომპანია არჩეულია?	დიახ, გზის სამუშაოების ზედამხედველი კომპანია TNM უკვე შერჩეულია. უცხოელი და ადგილობრივი სპეციალისტები პროექტის დასრულებამდე რეგულარულ მონიტორინგს განახორციელებენ გზის სამუშაოების განხორციელების ხარისხზე, ნებისმიერი ხარვეზის დაუყოვნებელი აღმოფხვრის მიზნით.
3	ბ-ნი დავით ჩაჩუა	გზაზე არსებულ ღობეებთან დაკავშირებით რას აპირებთ?	<p>მოცემული პროექტის ფარგლებში, მოსალოდნელია დროებითი ზემოქმედება ღობეებზე, სადაც სადრენაჟო მილებისა და არხების შესაცვლელად შესაძლოა საჭირო გახდეს ზოგიერთი მიწის ნაკვეთის გასწვრივ არსებული ღობის გადატანა ან კაპიტალური კედლის აღება, რომელთა აღდგენა მოხდება მშენებლობის დასრულებისთანავე.</p> <p>მესაკუთრეს/მფლობელს ექნება არჩევანის უფლება: მიიღოს ფულადი კომპენსაცია და სამუშაოების დასრულების შემდეგ აღადგინოს საკუთარი ღობე; ან უარი თქვას საკომპენსაციო თანხის მიღებაზე და დათანხმდეს პირობას, სამშენებლო კომპანიამ საკუთარი ხარჯით მოახდინოს ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული ღობის აღდგენა.</p>
4	ბ-ნი გიორგი ლორია	ხშირად გზის რეაბილიტაციის პროექტები არ ითვალისწინებს ეზოში შესასვლელი გზის დონის ამაღლებას, რაც ხელს უშლის მსუბუქი ავტომობილით ეზოში შესვლას.	გზისა და ეზოში შესასვლელი ნაწილის დონეები ერთმანეთთან შესაბამისობაში იქნება, რათა არ გაგიჭირდეთ ეზოში ავტომობილის შეყვანა.
5	ბ-ნი კობა ძიძიგური და ბ-ნი თამაზ დარსაველიძე	გვექნება თუ არა იმ პირების საკონტაქტო ინფორმაცია ვისაც უნდა მივმართოთ იმ შემთხვევაში თუ სამუშაოების დროს რამე დაზიანდა?	<p>აუცილებლად! როგორც პრეზენტაციის დროს აღვნიშნეთ, ნებისმიერ დროს შეძლებთ მიმართოთ საჩივრების განხილვის კომისიას ნებისმიერ საკითხთან დაკავშირებით. საინფორმაციო ბუკლეტის პირველ თავში სრული ინფორმაციაა საჩივრების განხილვის მექანიზმთან დაკავშირებით. იქვეა მოცემული საკონტაქტო პირების მონაცემები. გარდა ამისა, საჭირო ტელეფონის ნომრები გამოკრული იქნება გზის გასწვრივ მდებარე ყველა სოფლის მუნიციპალიტეტის შენობაში.</p> <p>და ბოლოს, მშენებლობის ზედამხედველი კომპანიის სოციალური უსაფრთხოების კონსულტანტი რეგულარულ მონიტორინგს განახორციელებს, რათა აღწეროს ნებისმიერი დაზიანება, საჩივარი და პრეტენზია, დაუყოვნებელი რეაგირებისა და საკითხის დროულად გადაწყვეტის მიზნით.</p>

დანართი 1 დამსწრეთა სია

ადგილმდებარეობა/Location: პომბორი სემრედია თარიღი/Date: 31/05/2019

ბუნებრივი და სოციალური გარემოს მართვის გეგმის საჯარო განხილვის დამსწრე პირთა სია

№	სახელი, გვარი	საკონტაქტო ინფორმაცია (მობილური, სოფელი და მისამართი)	ხელმოწერა	შენიშვნა
1.	ჯონა ბიძიგუჩი	59590-44-69 - სემრედია, ნინოშვილი მე-4R. N30.	<i>ჯ. ბიძიგუჩი</i>	
2.	თამაზ ბახვაჯიანი	599-90-98-83, სემრედია, შალვათაძის ქ. N62	<i>თ. ბახვაჯიანი</i>	
3.	გომიჯი ლომია	577 962 664 სემრედია; სოფელი: ნოვია	<i>გ. ლომია</i>	
4.	მომენი ჭიჭუაძე	555941797. სემრედია, სოფელი: გომიჯი	<i>მ. ჭიჭუაძე</i>	
5.	მელია მინაძე	593767446 სემრედია, ქალაქი N118. N16.	<i>მ. მინაძე</i>	
6.	თამაზ ბახვაჯიანი	551-27-73-76 სემრედია, თამაზ ბახვაჯის ქ. N8	<i>თ. ბახვაჯიანი</i>	
7.	ღია ყობუჯაშვილი	599-45-03-45 სემრედია, ს. თევზაძის ქ. N3.	<i>ღ. ყობუჯაშვილი</i>	
8.	მინა მკვირი	557-71-20-41 სემრედია, სსს ქიტიანი ქ. N15	<i>მ. მკვირი</i>	
9.	ნინო თევზაძე	595-320-500 სემრედია, გომიჯი	<i>ნ. თევზაძე</i>	

OPRC გურის შიდა სახელმწიფოებრივი გზების რეაბილიტაცია და მოვლა-შენახვის პროექტი

ადგილმდებარეობა/Location: სემრედია / Semredia თარიღი/Date: 31/05/2019

ბუნებრივი და სოციალური გარემოს მართვის გეგმის საჯარო განხილვის დამსწრე პირთა სია

№	სახელი, გვარი	საკონტაქტო ინფორმაცია (მობილური, სოფელი და მისამართი)	ხელმოწერა	შენიშვნა
10.	ნათია ლომიძე	599 74 25 35 ქ. სემრედია, ნომარქოძის ანაშ	<i>ნ. ლომიძე</i>	
11.	თინათინ ანდუკელიძე	558-28-69-28 ქ. სემრედია, ჭავჭავაძის ქ. N8	<i>თ. ანდუკელიძე</i>	
12.	ნინო ბახვაჯიანი	599 16 44 72	<i>ნ. ბახვაჯიანი</i>	
13.	გიორგი ბახვაჯიანი	595 21 91 41	<i>გ. ბახვაჯიანი</i>	
14.	მინა მკვირი	591 70 799 5	<i>მ. მკვირი</i>	

OPRC გურის შიდა სახელმწიფოებრივი გზების რეაბილიტაცია და მოვლა-შენახვის პროექტი

